

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Krusslák Katalin pártfogó ügyvéd által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek - a ... jogtanácsos (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, 1011 Budapest, Fő u. 44-50.) által képviselt Magyar Állam alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. szeptember 8. napján meghozott 25.P.20.347/2015/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. és 21. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

A felperest képviselő dr. Krusslák Katalin pártfogó ügyvéd díja - a másodfokú eljárásban kifejtett tevékenysége ellenében - az államot terheli.

A le nem rótt 400.000 (négy százezer) forint fellebbezési illetéket a felperes költségmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében kérte annak megállapítását, hogy az alperes gátolta a felperest szavazati joga gyakorlásában, azt nem tette lehetővé. Kérte továbbá az alperes elégtétel adásra kötelezését oly módon, hogy az alperes kérjen tőle bocsánatot személyiségi jogai megsértése miatt. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak járulékai megfizetésére. Előadta, hogy a 2014. évi magyarországi országgyűlési választások idején a németországi T.-ben tartózkodott előzetes letartóztatásban. A választások előtt kellő időben felvette a kapcsolatot több állami hivatallal, akik mellőzték az intézkedést, majd a szavazás előtt olyan időpontban küldték meg a részvételhez szükséges iratokat, amikor már időhiány miatt nem volt lehetséges a szavazáson való részvétele. Az alperes ezzel elmulasztotta az Emberi Jogok Európai Egyezményének Első Kiegészítő jegyzőkönyve 3. cikkében írt, a felperest illető szavazati jogának biztosítását. Előadta, hogy választójogával a magyar hatóságok időhúzó és hanyag mulasztása folytán nem tudott élni, mivel azok nem adták meg a kielégítés egyértelmű tájékoztatást teendőiről, illetve nem biztosították számára az ehhez szükséges tárgyi feltételeket. A Nemzeti Választási Iroda Elnöke úgy járt el, hogy a felperesnek esélye se legyen a szavazáson való részvételre, mivel tájékoztatását és az űrlapot úgy juttatta el hozzá, hogy az a határidő lejártá után érkezett meg. Az ügyben az egyik állami alkalmazott sem járt el kellő gondossággal és nem teljesítették szolgálati

feladatukat. Az érintett köztisztviselők, állami alkalmazottak, akik által elkövetett jogszabálysértésekért a munkáltatójuk, azaz a Magyar Állam a felelős.

Az alperes ellenkérelmében kérte a felperes keresetének elutasítását és perköltségben való marasztalását. Előadta, hogy a Ptk. 3:405. § (1) bekezdése szerinti jogi személyként nem azonos az egyes állami feladatot ellátó szervekkel és szervezetekkel. A felperes keresetében annak ellenére kéri az alperes kártérítésben való marasztalását, hogy az alperes tekintetében jogellenes felróható magatartást nem jelöl meg. A felperes választási jogát csak azon szerv vagy személy sérthette meg, amelynek ezzel összefüggésben valamilyen jogszabályban előírt kötelezettsége van, és amely kötelezettségnek nem tett eleget, vagy valamilyen magatartástól előírás ellenére nem tartózkodott. Ilyen kötelezettség a Magyar Államot nem terheli, mivel közigazgatási feladatait önálló hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervei útján látja el, mögöttes felelőssége pedig jogszabályi rendelkezés hiányában nincs. Utalt arra is, hogy a Nemzeti Választási Iroda 2014. március 26-án kelt levele szerint a felperes kérelme nem felelt meg a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 92. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltaknak, ezért személyazonossága az általa megadott adatok alapján egyértelműen nem volt megállapítható, ezért a névjegyzékbe történő felvétele nem volt lehetséges.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. Indokolásában elsőként azt vizsgálta, hogy a felperes által állított jogellenes magatartás mennyiben tudható be az alperesnek. Kifejtette, hogy a felperes kártérítési követelése vonatkozásában a Ptk. 6:159. és 5:148. §-át kellett alkalmazni azzal, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének feltétele, hogy a károkozásnak az államigazgatási szerv közhatalmi szerepével kell kapcsolatban állnia. Csak olyan kár megtérítéséről lehet tehát szó, amely a közhatalom gyakorlása során kifejtett szervező, intézkedő tevékenységgel, illetve ennek elmulasztásával függ össze. A felperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az általa állított jogellenes magatartás az alperesnek lenne betudható, ugyanis a Ptk. 6:548. § (2) bekezdése meghatározza, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kárért a közhatalmat gyakorló jogi személy tartozik felelősséggel. Ha pedig a közhatalmi jogkör gyakorlója nem jogi személy, a kárért az a jogi személyiséggel rendelkező közigazgatási szerv tartozik felelősséggel, amelynek keretében az eljáró közigazgatási szerv működik. Nincs tehát olyan szabály, amely az állami szervek esetlegesen fennálló kártérítési felelőssége esetén az állam helytállási köteleességét tenné elsődlegessé. Amennyiben tehát az alperes által megjelölt szervek magatartása jogellenes lett volna, az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett kárért az állam nem tehető felelőssé. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperes által hivatkozott magatartás jogellenes voltát, illetve a kártérítő felelősség további feltételeit érdemben nem is vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes élt fellebbezéssel, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének helytadó döntés meghozatalát. Előadta, hogy a felperesnek az Alaptörvényben biztosított, illetve az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezmény Első Kiegészítő jegyzőkönyve 3. cikkében foglalt szabad választásokhoz való joga sérült az alperes magatartásának következtében. A választási eljárásról szóló törvény ugyanis a felperes személyével kapcsolatban joghézagot tartalmazott, mivel mint külföldön, előzetes letartóztatásban lévő személy nem tartozott a törvény 91. §-a által szabályozott egyik csoportba sem. Az elégtelen jogi szabályozás folytán sérült a felperesnek az Alaptörvény 23. cikkében megfogalmazott alkotmányos alapjoga, valamint az Egyezmény Első Kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikkében szabályozott alapvető emberi joga is. Az iratokhoz csatolt konzuli levél egyértelműen közölte a felperessel, hogy választójogának gyakorlása egyetlen módon lehetséges, hogy ha a külképviseleti névjegyzéken történő regisztrálást követően személyesen jelenik meg a m-i főkonzulátuson. A levélben a konzul a mozgóurna használatának lehetőségét kizárta, így teljessé

vált a felperes elzárása választójogának gyakorlásától. Az alperes tehát megsértette a felperes alkotmányos alapjogát a választójog elégtelen és hiányos szabályozásával, amelyre tekintettel a felperes az őt ért személyiségi jogsértés ellentételezése érdekében jogosult a keresetben megjelölt sérelemdíjra. A felperes emellett előadta azt is, hogy európai uniós állampolgárként az Európai Unió Bíróságának eseti döntései alapján alanyi jogosultsággal hivatkozhat az elsődleges vagy másodlagos közösségi jogi normára a nemzeti bíróság előtt, ha közösségi norma feltétlen, elég pontos és az az egyénre jogokat és kötelezettségeket keletkeztet.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés tartalma alapján nem érintette az elsőfokú ítéletnek a személyiségi jogi sérelem objektív jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti keresetet elutasító rendelkezését, amely fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

A felperes fellebbezése aseptalan.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak jogi indokaival egyetértett, azokat - a fellebbezésre is tekintettel - az alábbiak szerint egészíti ki.

Az ítéltábla rámutat, hogy a felperesnek a másodfokú eljárásban a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján nincs lehetősége arra, hogy a keresetét új ténybeli alapra helyezze. A felperes az elsőfokú eljárásban arra hivatkozott, hogy az alperes hivatali szervei a megfelelő időben előterjesztett kérelem ellenére elmulasztották a felperes számára a választójogának gyakorlásához szükséges tájékoztatást a megfelelő időben megadni, amellyel a felperest a választásokon való részvétel lehetőségétől megfosztották. Ehhez képest a fellebbezés a választási eljárásról szóló törvény szabályozási hibájára utalva lényegében az állam jogalkotási mulasztását állította. A kereseti kérelem ilyen jellegű megváltoztatására a másodfokú eljárásban nincs mód, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az eredeti kereseti kérelemhez képest bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi indokokat az ítéltábla azzal egészíti ki, hogy a felperes keresete a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerinti sérelemdíj és a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerinti felróhatóságtól független jogkövetkezmények alkalmazására irányult arra hivatkozással, hogy személyiségi jogait a közhatalmi jogkörben eljáró alperes jogellenes magatartásával (mulasztásával) megsértette. A sérelemdíj iránti igény elbírálása során a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése folytán a perbeli esetben a közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályait, azaz a Ptk. 6:548. § (1) bekezdését és a 6:519. §-át együtt kellett alkalmazni.

Az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor először azt vizsgálta, hogy az alperesnek mennyiben lehet a felperes által állított károkozó magatartást betudni, és helytállóan utalt a Ptk. 6:548. § (2) bekezdése alapján arra, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kárért a közhatalmat közvetlenül gyakorló jogi személy tartozik felelősséggel. A felperes keresetében kifogásolt magatartásokat tehát nem az alperesnek, hanem az államigazgatási szervként önálló jogi személyiséggel rendelkező Nemzeti Választási Irodának, illetve a 2016. évi LXXIII. törvény 2. § 14. pontja és 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Külgazdasági és Külügyminisztérium külképviseleti szervezeti egységének minősülő M-i Főkonzulátus esetében a minisztériumnak kell betudni. Az alperes felelőssége tehát a hivatkozott ténybeli alapon akkor sem lenne megállapítható, ha a kártérítési felelősség feltételei egyébként fennállnának.

Az ítélet tábla megjegyzi, hogy a felperes megalapozatlanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a perben az Európai Unió jogát kellene alkalmazni. Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Római Egyezmény az ahhoz tartozó kiegészítő jegyzőkönyvekkel együtt nem uniós jogforrásnak, hanem nemzetközi szerződésnek minősül. Az Egyezményt Magyarországon törvény hirdette ki, így az annak megsértésére alapított igényeket a magyar jog alapján kell elbírálni.

A kifejtettre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ugyanakkor az alperesnek a másodfokú eljárásban perköltsége nem merült fel. A felperes pártfogó ügyvédjének a Pp. 87. § (2) bekezdése szerint megállapított díját és a le nem rótt fellebbezési illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán az állam viseli.

Budapest, 2017. március 23.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Benedek Szabolcs s.k.. Magosi Szilvia s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: